

Силабус освітнього компонента Програма практики

Педагогічна практика

Шифр та назва спеціальності
032 Історія та археологія

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Історія науки та українознавство

Кафедра
Українознавства, культурології та історії науки
(310)

Рівень освіти
третій (освітньо-науковий)

Тип дисципліни
Педагогічна практика

Семестр
5

Мова викладання
Українська

Розробники

Тверитникова Олена Євгенівна

tveekhpi@ukr.net

Завідувач кафедри українознавства, культурології та історії науки, доктор історичних наук, професор кафедри

Авторка понад 250 наукових і навчально-методичних публікацій з історії науки і техніки, біографістики, історії електротехніки, історії фізики та радіотехніки, історії технічної освіти, зокрема 6 монографій, 6 підручників і навчальних посібників, методичні праці для здобувачів вищої освіти.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi>

Робак Ігор Юрійович

Ihor.Robak@kpi.edu.ua

Професор кафедри українознавства, культурології та історії науки, доктор історичних наук, професор

Автор і співавтор понад 250 публікацій з історії України, біографістики, медичного краєзнавства, історії науки та освіти, зокрема 7 монографій 9 підручників і навчальних посібників та методичної літератури для здобувачів вищої освіти.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi>

	<p>Савченко Леонід Петрович Leonid.Savchenko@khpi.edu.ua</p> <p>Заступник директора ННІ Соціально-гуманітарних технологій з навчальної роботи, професор кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, доцент</p> <p>Наукові інтереси: історія вітчизняної суспільно-політичної думки; теорія красзнавства; історія вищих навчальних закладів; методика викладання гуманітарних дисциплін, історія української державності.</p> <p>Детальніше про викладача на сайті кафедри http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi</p>
	<p>Шишкіна Євгенія Костянтинівна Yevheniia.Shyshkina@khpi.edu.ua</p> <p>Доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, доцент</p> <p>Автор біля 110 наукових та навчально-методичних праць з методології наукових досліджень, історичного джерелознавства, спеціальних історичних дисциплін, історії друкарських технологій, історії України ХХ-ХХІ ст. тощо, в тому числі 4 навчальних посібників та 2 колективних монографій.</p> <p>Детальніше про викладача на сайті кафедри http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi</p>
	<p>Гутник Марина Валеріївна Maryna.Gutnyk@khpi.edu.ua</p> <p>Доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки, кандидат історичних наук, доцент</p> <p>Авторка понад 170 наукових і навчально-методичних публікацій.</p> <p>Детальніше про викладача на сайті кафедри http://web.kpi.kharkov.ua/ukin/vikladachi</p>

Загальна інформація

Анотація

Педагогічна практика є складовою частиною професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності докторів філософії у вищій школі. Практика передбачає викладання дисциплін кафедри, організацію начального процесу студентів, методичну роботу з дисципліни, отримання навичок практичної діяльності викладача.

Мета та завдання

Мета практики: оволодіння здобувачами основ організації педагогічної та методичної діяльності у вищій школі

Завдання практики:

вивчення основ педагогічної роботи у вищій школі;
набуття досвіду викладання дисциплін в умовах вищої школи;
формування у здобувачів уявлень про педагогічну діяльність викладача в структурі вищої школи;
вивчення методів та нових технологій педагогічної діяльності;
В результаті педагогічної практики здобувач повинен

Знати:

- правові та нормативні основи функціонування системи освіти;
- основні нормативні документи вищої освіти (освітня програма, навчальний план, силабус, індивідуальний план викладача тощо) та їх роль в організації навчального процесу;
- сучасні досягнення та тенденції розвитку наукового, навчально-методичного • напрямку відповідної кафедри;
- основи навчально-методичної роботи у вищій школі;
- основи педагогічної культури та майстерності, сучасні педагогічні технології; заходи контролю та оцінювання знань студентів.

Вміти:

- виконувати методичну роботу з планування та організації навчального процесу;
- формувати загальну стратегію вивчення дисципліни;
- конкретизувати мету вивчення будь-якого фрагменту навчально-методичного матеріалу дисципліни відповідно до профілю спеціальності (спеціалізації);
- розробляти навчально-методичні матеріали для упровадження педагогічної діяльності, використовувати дидактичні методи навчання;
- планувати лекційні та практичні заняття, складати завдання, тести;
- активувати діяльність студентів до навчання та практичної зацікавленості у відповідній спеціальності;
- реалізовувати систему контролю та оцінювання знань студентів, ступінь засвоєння ними навчального матеріалу;
- аналізувати труднощі, що виникають під час педагогічної діяльності, вирішувати та попереджати їх;
- орієнтувати та консультувати студентів під час роботи над проблемами світоглядного та філософського характеру, зокрема, при складанні ними розширеного плану відповідей, тез доповідей, статей тощо;
- дотримуватися норм академічної доброчесності.

Володіти:

- методикою та технологіями проведення різних видів навчальних занять;
- правилами поведінки в аудиторії;
- технікою використання приладів, що застосовуються при проведенні занять із відповідної дисципліни;
- методикою самооцінки, самоаналізу результатів та ефективності проведення аудиторних занять;
- основами організації процесу подальшого вдосконалення педагогічної майстерності.

Формат занять

Самостійна робота, індивідуальне завдання, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

СК-6. Спиратись на останні наукові досягнення історичної науки у викладацькій діяльності.

Результати навчання

РН-12. Демонструвати здатність враховувати новітні досягнення історичної науки у викладацькій діяльності.

Обсяг освітнього компонента

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): самостійна робота – 90 годин.

Тривалість практики

Тривалість практики – 10 тижнів.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

«Історія України у глобальному вимірі», «Історія української науки і техніки», «Методологія наукових досліджень», «Педагогіка і психологія вищої освіти з методикою викладання»

Особливості освітнього компонента, методи та технології навчання

Проходження педагогічної практики на третьому році навчання є обов'язковим в обсязі, що вказаний у навчальному плані. Базою практики є НТУ «ХП». Організатором практики є кафедра українознавства, культурології та історії науки, яка здійснює підготовку доктора філософії за спеціальністю «032 -Історія та археологія».

Індивідуальна програма практики розроблюється керівником та затверджується на засіданні кафедри. Загальне керівництво та контроль за проходженням програми практики здобувачів покладається на завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснює науковий керівник .

На період практики аспіранти підпорядковуються усім правилам внутрішнього розпорядку та небезпечним методам праці, що встановлюються на кафедрі та інших підрозділах НТУ «ХП» стосовно навчального процесу.

Науковий керівник здобувача:

- узгоджує програму практики та календарні строки проведення (відвідування) занять із завідувачем кафедри, де проводиться підготовка докторів філософії;
- формулює задачі до самостійної роботи аспірантів на період практики, надає консультації;
- проводить необхідні організаційні заходи стосовно виконання програми практики та надає аспіранту допомогу, що пов'язана з проходженням практики та оформлення звіту.

Перед початком практики здобувач:

- спільно із науковим керівником відповідно до графіку навчального процесу визначає дати и форми проведення занять, тематику індивідуальних завдань залежно від педагогічного та наукового рівня підготовки здобувача, ступеня виконання дисертації та ін.
- самостійно складає індивідуальний план проходження практики, який узгоджує з науковим керівником.

Здобувач, відсторонений від практики або робота якого була визнана незадовільною, вважається особою, що не виконала навчальний план.

Педагогічна практика передбачає такі види робіт:

- Здобувач планує, готує та проводить 10 аудиторних занять, серед яких можуть бути: семінарські; практичні; лекційні (згідно із календарно-тематичним планом, таб. 1);
- На період проходження практики здобувачу слід пов'язувати проведення занять із тематикою дисертаційної роботи або із перспективою подальшої викладацької діяльності;
- Розроблення, написання плану-конспекту лекції;
- Участь в оцінюванні знань студентів (контрольні роботи, тести), проведення виховної роботи зі студентами;

- Відвідування лекційного заняття викладача ЗВО, аналіз змісту навчання, форм, методів викладання;
- Підготовка виступу/публікації наукової статті та/або тез доповідей на конференції (семінарі) з відповідної тематики;
- Розроблення та використання інноваційних форм і методів викладання;

Види навчально-методичних робіт:

- вивчення досвіду викладання провідними викладачами кафедри;
- розробка робочої програми навчальної дисципліни;
- підготовка матеріалів для проведення аудиторних занять навчальних дисциплін;
- розробка розрахункових (ділових ігор) завдань;
- участь в оцінюванні знань студентів (контрольні роботи);
- проведення виховної роботи зі студентами;
- самостійне вивчення літератури, що присвячена викладацькій роботі, освітнім технологіям;
- ознайомлення з навчально-методичною та матеріально-технічною базою кафедри;
- складання принаймні однієї роботи методичного характеру, згідно до навчальної дисципліни, що викладається під час практики.

За результатами проходження практики здобувач надає кафедрі такі звітні документи:

- лист з індивідуального плану здобувача (сторінка G1 Педагогічна практика. План та обов'язки);
- звіт про проходження педагогічної практики;
- відгук керівника про проходження педагогічної практики.

Здобувачі, які мають науково-педагогічний стаж більше 3 років, виконують навчально-методичну роботу на посаду вищу, ніж ту, яку вони займали на час проходження практики. Здобувачі, які мають науково-педагогічний стаж більше 3 років, виконують навчально-методичну роботу на посаду вищу, ніж ту, яку вони займали на час проходження практики. Здобувач відсторонений від практики або робота якого була визнана незадовільною, вважається особою, що не виконала навчальний план.

На підставі наданих здобувачем документів на засіданні кафедри приймається рішення про проходження здобувачем практики та виставляється оцінка, яка фіксується у відомості та листку з індивідуального плану аспіранта (сторінка G Педагогічна практика. План та обов'язки).

Після звіту на кафедрі про проходження практики здобувач надає до відділу аспірантури листок з індивідуального плану аспіранта (сторінка G Педагогічна практика. План та обов'язки), який зберігається в особовій справі здобувача.

Таблиця 1. Аудиторна робота аспірантів (календарно-тематичний план)

Назва дисципліни _____

№	Дата	Час проведення	Кількість годин	Вид заняття	Група	Кількість студентів
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

Література та навчальні матеріали

1. Положення про аспірантуру, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД https://drive.google.com/file/d/1GQXsfcP02WVErY2j6VQHjyhNh_xPsZgl/view
2. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти доктора філософії в аспірантурі, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД https://drive.google.com/file/d/1TP1zmObzR1pymt-YjIT_alsOF8uloLW_/view
3. Положення про педагогічну практику аспірантів, прийняте 04.12.2023 р номер № 458 ОД <https://drive.google.com/file/d/1E9egKbyZjmEjEwRS0OHkahjFm0UNIs-1/view>
4. Закон України «Про освіту». Відомості Верховної ради України. 2019. №2657-VIII. 2661 –VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Закон України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Про Національну доктрину розвитку освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>
7. Чернікова Л. Ф. Розвиток освіти в сучасній Україні. Освітньо-правовий аспект. Київ, 2015. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/92838/49-Chernikova.pdf?sequence=1>
8. Етичний кодекс ученого України. Документ v0002550-09 від 15.04.2009. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
9. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / заг. ред.: Н. Г. Сорокіна та ін. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
10. Філософські проблеми сучасного наукового пізнання: підручник для студентів-магістрів усіх спеціальностей і форм навчання / Я.В. Тарароєв; О.О. Дольська; Т.М. Дишкант та ін. Харків: Видавець Іванченко І.С., 2023. 550с.
11. Освітньо-педагогічні напрями в сучасній західноєвропейській філософії: навч.-метод. посіб. / О.О. Дольська, О.А. Гончаренко, О.М. Городиська. Харків: Видавець Іванченка І.С., 2023. 225 с.
12. Методика викладання у вищій школі: навчально-методичний посібник / уклад. Кірдан О.Л., Кірдан О. П., Умань: Візаві, 2021. 198 с.
13. Методика викладання у вищій школі: метод. рек. для здобув. другого (магістр.) освіт.-наук. рівня / [уклад.: В. А. Барабаш, С. П. Римар]; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. – Кропивницький: ЦНТУ, 2023. – 60 с.
14. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / В. В. Стинська. - Івано-Франківськ, 2022. - 180 с.

Система оцінювання																									
<p>Критерії оцінювання успішності здобувача та розподіл балів</p> <p>По закінченні практики здобувачі звітують про виконання програми педагогічної практики. Звіт із педагогічної практики здобувач вищої освіти захищає (з диференційованою оцінкою) в комісії, до складу якої входять гарант ОНП, керівник практики, науково-педагогічні працівники кафедри, що викладали дисципліни зі спеціальності 032 «Історія та археологія», до яких були приєднані здобувачі, які самі проводили заняття. Комісія приймає диференційований залік після закінчення педагогічної практики та оформлення здобувачами доктора філософії звітів. Залік за результатами проходження практики виставляється на підставі таких даних:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінки результатів роботи, наданої в характеристиці керівника педагогічної практики; - презентації здобувачами третього рівня вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту; - відповідей на запитання членів комісії із прийому заліку за практику. <p>У випадку незадовільної оцінки під час захисту результатів педагогічної практики начальник відділу аспірантури НТУ «ХП» і директор ННІ СГТ може дозволити здобувачу третього рівня вищої освіти повторний захист на підставі службової записки завідувача кафедри. Повторне складання диференційованого заліку допускається не більше одного разу. Отримання оцінки «незадовільно» після перескладання є підставою для відрахування здобувача.</p>	<p>Шкала оцінювання</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Сума балів</th> <th>Національна оцінка</th> <th>ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>Відмінно</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>Добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>Добре</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>Задовільно</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>Задовільно</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>Незадовільно (потрібне повторне вивчення)</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів	Національна оцінка	ECTS	90–100	Відмінно	A	82–89	Добре	B	75–81	Добре	C	64–74	Задовільно	D	60–63	Задовільно	E	35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX	1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F
Сума балів	Національна оцінка	ECTS																							
90–100	Відмінно	A																							
82–89	Добре	B																							
75–81	Добре	C																							
64–74	Задовільно	D																							
60–63	Задовільно	E																							
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX																							
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F																							

Розподіл балів для оцінювання наукової практики здобувача:

№ п/п	Завдання, виконані аспірантами	Бали
1	Проведення навчальних занять (2 бали за заняття)	20
2.	Шляхи удосконалення педагогічної майстерної на підставі зворотнього зв'язку щодо якості проведення навчальних занять	6
3.	Відвідування лекційного заняття викладача ЗВО, аналіз змісту навчання, форм, методів викладання	6
4.	Відвідування практичних (семінарських) занять викладачів ЗВО та/або колег-аспірантів, аналіз змісту навчання, форм, методів викладання	10
5.	Розроблення, написання план- конспекту заняття лекції	10
6.	Розроблення та використання інноваційних форм і методів викладання	14
8.	Підготовка виступу у межах проведення науково- практичного заходу у закладі вищої освіти (конференцій, семінарів, кафедральних засідань тощо).	14
9	Індивідуальна робота самостійна та (індивідуальне завдання)	10
10.	Підготовка звіту та захист результатів педагогічної практики	10
Загальна кількість балів		100

Норми академічної етики і доброчесності

Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, в тому числі під час відвідування бази практики. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, керівником практики, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту, відділу аспірантури. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2024

Завідувач кафедри

Олена ТВЕРИТНИКОВА

Гарант ОНП

Олена ТВЕРИТНИКОВА